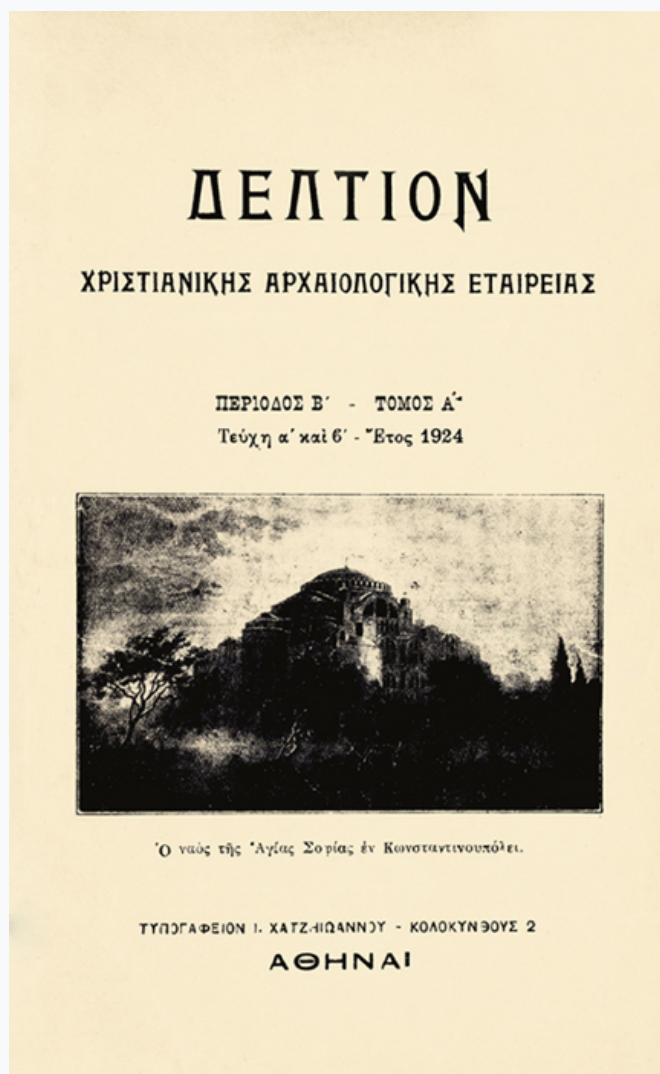

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 1, Αρ. 1 (1924)

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1924), Τεύχη α'-β', Περίοδος Β'

**Ανέκδοτοι εγκύκλιοι και έγγραφα της
Μητροπόλεως Λαρίσης**

Κωνσταντίνος Ι. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1682](https://doi.org/10.12681/dchae.1682)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ Κ. Ι. (2013). Ανέκδοτοι εγκύκλιοι και έγγραφα της Μητροπόλεως Λαρίσης. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 1(1), 62-78. <https://doi.org/10.12681/dchae.1682>

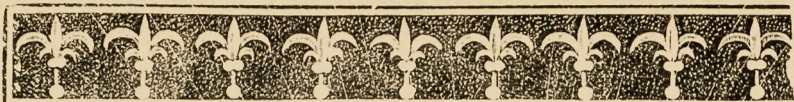
ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ανέκδοτοι εγκύκλιοι και έγγραφα της Μητροπόλεως
Λαρίσης

Κ. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

Δελτίον ΧΑΕ 11 (1924), Τεύχη α'-β', Περίοδος Β' • Σελ. 62-78

ΑΘΗΝΑ 1924

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Σπουδαιοτάτην συμβολήν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης παρέχουσιν ἡμῖν δύο κώδικες, οἱ ὑπ' ἀριθμὸν 1411 καὶ 1472 κώδικες τῆς Λαρίσσης καὶ τῶν Τρικάλων, οἱ ἀποκείμενοι ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ ἡμετέρου Ἱανεπιστημίου. Οἱ δύο οὗτοι κώδικες περιέχουσι τὰ ἀπὸ τοῦ 1647—1868 ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης, ἥτοι ὑπομνήματα προτάσεων ἐπισκοπικῶν, ὁμολογίας ἐκλεγέντων ἐπισκόπων, διαζύγια, διαθήκας, καταγραφὰς περιουσιῶν ἐκκλησιῶν, ἐγγράφους συμφωνίας μεταξὺ ἱερέων ἢ λαϊκῶν γενομένας ἐν τῇ μητροπόλει Λαρίσσης καὶ ταῖς εἰς αὐτὴν ὑπαγομέναις ἐπισκοπαῖς, ἀντιγραφα πατριαρχικῶν γραμμάτων καὶ ἀρχαίων ἐγγράφων, ἐγκυκλίους καὶ τινας σημειώσεις. Ἐπὶ τῶν κωδίκων τούτων στηριζόμενος ἐξέδωκα ¹⁾, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Συμβολαὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης», ἰδίαν ἐργασίαν, ἐν ἣ ἑκτὸς τῶν καταλόγων τῶν ἐπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης, οὓς κατήρτισα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπομνημάτων καὶ ὁμολογιῶν αὐτῶν, περιέλαβον καὶ διάφορα ἔγγραφα διαφωτίζοντα τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ἐπισκοπικῶν ⁽¹⁾ καὶ ²⁾ ὑπὸ

(1) Ἱερὸς Σύνδεσμος, ἀριθμὸς 277 (15 Νοεμβρίου 1916)—282. (15 Μαΐου 1917).

(2) Νομοκανονικαὶ μελέται (Ἐν Ἀθήναις 1917) σελ. 53—106.

τὴν ἐπιγραφὴν «τὸ διαζύγιον κατὰ τοὺς κώδικας 1471 καὶ 1472 τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου» ἐτέραν τοιαύτην, ἐν ἣ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ διαζυγίου ἀποφάσεων τῶν ἐπισκοπικῶν δικαστηρίων Λαρίσσης καὶ Τρικκάλων ἐξήτασα τὴν διαδικασίαν, τὰ αἷτια καὶ τὰς ἀκολουθίας τοῦ διαζυγίου.

Διὰ τῶν ἐργασιῶν ὁμῶς τούτων δὲν ἐξηντλήθη τὸ πολύτιμον ὕλικόν, τὸ περιεχόμενον ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις κώδιξι. Πολύτιμοι εἶνε διάφοροι ἐγκύκλιοι καὶ ἔγγραφα περιεχόμενα ἐν τοῖς κώδιξι τούτοις. Ἐκ τῶν ἐγκυκλίων τούτων καὶ ἔγγράφων ἐκδίδω νῦν τὰ ἀκόλουθα ὡς παρέχοντα ἀρίστην συμβολὴν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης.

1. Τέσσαρα ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἐνοριακὰ δικαιώματα τῶν ἐφημερίων Λαρίσσης καὶ Τρικκάλων. Τὸ πρῶτον τούτων εὔρηται ἐν φύλλῳ 91α, τὸ δεύτερον ἐν φύλλῳ 121α, τὸ τρίτον ἐν φύλλῳ 121β τοῦ κώδικος τῆς Λαρίσσης καὶ τὸ τέταρτον ἐν φύλλῳ 128β τοῦ κώδικος τῶν Τρικκάλων (1). Τῶν ἔγγράφων τούτων ἄξιον ἰδίως προσοχῆς εἶνε τὸ τρίτον κατὰ τὸ ὅποιον οἱ ἱερεῖς τῆς Λαρίσσης συμφω οὔσι τὰ εἰσοδήματα «ἀπὸ γάμους, τεσσαρακονταλείτουργα καὶ τετραευνάγγελα εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας νὰ τὰ ἔχωσι κοινὰ ὅλοι οἱ ἱερεῖς καὶ συνάζοντές τα ὅλων τῶν ἐνοριῶν εἰς ἓν κοινὸν νὰ τὰ μοιράζωνται μετὰ ταῦτα ἐξ ἴσου».

2. Ἐν ἔγγραφον τοῦ μητροπολίτου Λαρίσσης Παρθενίου, δι' οὗ ὑπόσχεται οὗτος ἕνεκα παραπόνων τῶν ἱερέων Λαρίσσης νὰ μὴ χειροτονῇ εἰς τὸ ἐξῆς ὑπεραρίθμους ἱερεῖς. Ἀξιὸν ἰσημιώσεως εἶναι ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τὸ 1691, ὅτε ἐγένετο τὸ ἀνωτέρω ὑποσχετικόν, ἐν τῇ ναῷ τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης ὑπῆρχον δέκα καὶ τρεῖς ἱερεῖς. Τὸ ἔγγραφον εὔρηται ἐν φύλλῳ 157β τοῦ κώδικος Λαρίσσης.

3. Γράμμα συμφωνητικὸν τῶν Ἰωαννιτῶν ἐμπόρων, δι' οὗ ὑπόσχονται καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ὠρισμένας ἑορτὰς ἀργίαν μὴ ἀνοίγοντες τὰ ἐργαστήριά των καὶ μὴ προβαίνοντες εἰς οὐδεμίαν ἀγοροπωλησίαν. Τὸ συμφωνητικὸν τοῦτο εὔρηται ἐν φύλλῳ 125α τοῦ κώδικος τῆς Λαρίσσης.

(1) Περὶ τῆς ἐσφαλμένης ἀριθμήσεως τῶν κωδίκων παρὰ Σακελλίωνι ὅρα Ἱερ. Συνδ. φυλ. 277.

4. Καταγραφὴν τῶν χωραφίων τῶν ἐκκλησιῶν τῶν δύο ἐπαρχιῶν Τρίκκης καὶ Σταγῶν. Τὴν καταγραφὴν ταύτην εὐρίσκομεν ἐν φύλλῳ 102α—102β τοῦ κώδικος τῶν Τρικκάλων. Ἀξία προσοχῆς εἶνε ἡ αἰτία τῆς καταμετρήσεως ταύτης τῆς γενομένης διαταγῇ τοῦ Ἀληπασᾶ μὴ δεχθέντος τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν κτημάτων τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ἐπαρχιῶν Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ἣν ἐπεδίωκεν ὁ υἱὸς τοῦ Βελῆς.

5. Ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς πόλεως Τρίκκης πρὸς περιορισμὸν ἀτόπων συμβαινόντων κατὰ τε τὴν μνηστείαν καὶ τοὺς γάμους. Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη εὑρεταὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ κώδικος τῶν Τρικκάλων πρὸ τοῦ φύλλου τοῦ φέροντος ἀρίθμῳ 1. Ὡς φαίνεται τὸ φύλλον, ἐφ' οὗ εἶνε γεγραμμένη ἡ ἀνωτέρω ἐγκύκλιος προέρχεται ἐξ ἄλλου κώδικος, ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἀρίθμῳ 1. Ὡς φαίνεται τὸ φύλλον, ἐφ' οὗ εἶνε γεγραμμένη ἡ ἀνωτέρω ἐγκύκλιος προέρχεται ἐξ ἄλλου κώδικος, ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἀρίθμῳ 1. Ὡς φαίνεται τὸ φύλλον, ἐφ' οὗ εἶνε γεγραμμένη ἡ ἀνωτέρω ἐγκύκλιος προέρχεται ἐξ ἄλλου κώδικος, ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἀρίθμῳ 1. Ὡς φαίνεται τὸ φύλλον, ἐφ' οὗ εἶνε γεγραμμένη ἡ ἀνωτέρω ἐγκύκλιος προέρχεται ἐξ ἄλλου κώδικος, ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἀρίθμῳ 1.

6. Ἀπόσπασμα ἐξ ἐγκυκλίου τοῦ μητροπολίτου Λαρίσσης ἐν ᾧ ἀναφέρονται ἡθὴ ἀγγραφα καὶ ξένα ἐπικρατοῦντα ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Τυρνάβου. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἀντεγράφη ἐκ τοῦ φύλλου 39β τοῦ κώδικος τῆς Λαρίσσης, ἐνθα εὑρεταὶ ὁλόκληρος ἡ ἐγκύκλιος τοῦ μητροπολίτου Λαρίσσης. Κάτωθεν τῆς ἐγκυκλίου εἶχε τεθῇ ἡ χρονολογία, ἔχει ὅμως ἀποσχισθῇ τεμάχιον χάρτου, ἀκριβῶς ἐνθα ἦτο γεγραμμένον τὸ ἔτος οὕτως ὥστε ἀναγινώσκομεν νῦν «Ἐν ἔτει . . . ζ' ἐν μηνὶ Μαΐῳ». Τὰ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ταύτῃ καταρτιζόμενα ξένα ἡθὴ εἶνε, ἡ ἀδελφοποιΐα καὶ τὸ κληρονομεῖν τοὺς ἐκ πλαγίου καὶ ἀν' ὑπάρχωσι κατιόντες. Τὸ τελευταῖον εἶνε ἄξιον ἰδίᾳ προσοχῆς, τῆς ἀδελφοποιΐας ὑπαρχούσης, ὡς γνωστόν, καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἀποκρουομένης πάντοτε ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας.

1.

α'.

Ἦσαν ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου.

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ παρόντος ἐκκλησιαστικοῦ γραμματος δῆλον γίνεται ὅτι οὔσης διαφορᾶς καὶ διενέξεως μεταξὺ τῶν ἱερέων τῆς πολιτείας Λαοίσεως διὰ τὸ ἀνεξετάστως καὶ ἀδιορίστως τὸν μὲν ἐξ αὐτῶν στεφανοῦν ἐνορίτην ἄλλου ἱερέως ἀπελθόντα ἐκ τῆς αὐτοῦ ἐνορίας, τὸν δ' αὖ μὴ λαμβάνειν οὐδὲ τὴν τοῦ ἄρραβῶνος πληρωμὴν, ἀνήκουσαν αὐτῷ, διὰ τὸ εἶναι τὴν νυμφευθησομένην κόρην ἐκ τῆς ἐνορίας του. Τοιγαροῦν ἕνεκα τούτων καὶ ἄλλων συναχθέντες πάντες ὁμοῦ οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμῶν μητροπόλει ἐζητήσαν ἔγγραφον συμφωνίαν ποιῆσαι, ἵνα μὴ τοῦ λοιποῦ γίνωνται τὰ τοιαῦτα ἄτοπα ἀτάκτως καὶ ἀδιορίστως καὶ ἐμφιλοχωρήσωσιν ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἔριδες καὶ μάχαι. Ἐνθεν τοι σκέψεως περὶ τούτου γενομένης ἀπεφάνθη κοινῶς καὶ ἐδιωρίσθη ὅτι: ἂν ὁ μέλλων ὑπανδρευθῆναι προσλάβῃ γυναῖκα ἐξ ἐνορίας ἄλλου ἱερέως καὶ οὐχὶ τοῦ ἐνορίτου του καὶ ὑπάγῃ εἰς τὸν οἶκον τῆς νύμφης νὰ στεφανωθῇ, ὥς ἔνταῦθα πολλαχοῦ συνειθίζεται, καὶ μείνῃ ἐκεῖ συνδιαγῶν ἐπέκεινα τῶν δύο μηνῶν, τὰ τοῦ στεφανώματος ἔξοδα νὰ τὰ λαμβάνῃ ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος, εἰς οὗ τὴν ἐνορίαν ἐστεφανώθησάν, εἰ δὲ καὶ ὁ νυμφίος μετὰ τὴν τοῦ γάμου εὐλογίαν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν οἶκόν του, ἔνθα πρότερον κατόκει ἢ κατ' αὐτὰς τὰς τοῦ γάμου ἡμέρας ἢ ἀναμεταξὺ τῶν δύο μηνῶν, ἢ τοῦ στεφανώματος πληρωμὴ νὰ ἀποδίδεται εἰς τὸν ἱερέα ἐκεῖνον, ὅπου ἐστὶν ὁ οἶκος τοῦ νυμφίου. Ἔτι πᾶς τις ἱερεὺς ἐκ τοῦ ὁποίου τῆς ἐνορίας ἐκλαμβάνεται ἡ κόρη εἰς τὸ νυμφευθῆναι εἰς ἄλλην ἐνορίαν, ὁ αὐτὸς ἀπαραιτήτως νὰ λαμβάνῃ τὰς τοῦ γάμου πληρωμὰς καὶ εὐλογήσῃ τὸν ἄρραβῶνα καὶ μὴ εὐλογήσῃ. Ἔτι ἀσθενήσας τις ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ καὶ οὐκ ἔχων τοὺς ἐπισκέψαντας καὶ ξένος τύχῃ καὶ χωρὶς συνοικούντων ἀπῆλθεν εἰς ἄλλου ἱερέως ἐνορίαν πρὸς τινα ἢ συγγενῇ ἢ φίλον του χάριν ἐπισκέψεως, καὶ ἔνταῦθα ἐπελθὼν ὁ θάνατος προσελάβετο αὐτόν, ἔνταῦθα διορίζομεν ὅτι δι' ὅσα διαβάσματα γίνονται τῷ ἀσθενοῦντι ἔτι ζῶντι, ἐξορκισμόν, εἴτε τετρασευάγγελα, εἴτε εὐχέ-

λαιον καὶ ἄλλο ὅτιοῦν, νὰ λαμβάνῃ τὰς πληρωμὰς ἐκεῖνος ὁ ἱερεὺς, ὅστις τὸν ἔχει ἤδη ἐν τῇ ἐνορίᾳ του, μετὰ δὲ τὴν θανάην του τὸ τεσσαρακονταλείτουργον νὰ δίδεται εἰς τὸν ἱερέα ἐκεῖνον, ὅπου τὸν εἶχεν ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν ἐνορίαν του. Ταῦτα πάντα ὑπεσχέθησαν ἅπαντες οἱ ἱερεῖς ἐκ συμφώνου διαφυλάξαι ἀπαρασλεύτως. Ὅς δὲ τις παραβῇ μίαν τούτων ἢ ὅλας διὰ ποινήν του ὁμολόγησαν ἅπαντες ὡς ὑπογράφονται ὅτι νὰ εἶναι καθυποβεβλημένος καὶ ὑπόχρεως εἰς τὸ πρόστιμον ἐκεῖνο καὶ εἰς ἐκείνην τὴν παιδείαν, ὅπου ἤθελε φανῇ τῷ πανιερωτάτῳ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ δεσπότῃ μητροπολίτῃ ἀγίῳ Λαρίσσης κυρίῳ Μελετίῳ, εἰς ὃν τὴν ἐκδήλωσιν καὶ ἀδιάλειπτον μνήμην ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα ἐπιβεβαιώσει τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου καὶ ἰδίαις ὑπογραφαῖς ἀπάντων τῶν ἱερέων τῇ πολιτείᾳ Λαρίσσης κατεστρώθη καὶ τῷ παρόντι ἱερῷ κώδικι.

Ἀψβ' Νοεμβρίου ιε'.

Μανόλης ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Παναγιώτης ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Ἰωάννης ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Παπαχρήστος ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Παπαστέφανος ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Χρήστος ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Παπαγιάννης μικρὸς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Ζαφείρης ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Γεώργιος ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι
 Ἰωάννης ἱερεὺς αὐτοθελήτως ὑπόσχομαι

Ὁ Λαρίσσης Μελέτιος ὑποβεβαιοῖ

β'

Ἰσον τῆς πρωτοτύπου.

Ἐνώπιον τῆς ἡμῶν ταπεινότητος παραπάντες οἱ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μητροπόλει ἱερεῖς ὑπεσχέθησαν καὶ ἐσυμφώνησαν ἀλλήλοις ὅτι ἐπειδὴ καθ' ἑκάστην διὰ τινος αὐτῶν ὑποθέσεις καὶ εἰσοδήματα ἐγίνοντο σκάνδαλα καὶ συγχύσεις, διὰ τοῦτο εἰς ἐν συνελθόντες ἀπεφάσισαν ἰδίᾳ βουλῇ καὶ αὐθαιρέτῳ γνώμῃ πρὸς εἰρή-

νην καὶ κυβέρνησιν αὐτῶν ταῦτα ἵνα α') ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἔχει λαμβάνειν τὰ τῶν κεκοιμημένων ψαλτικὰ παρὰ τοῦ τελοῦντος τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἴτε ἐπίτροπος εἴη ὁ τελῶν το μνημόσυνον εἴτε κληρονόμος. Ἄν δὲ τυχὸν ἤθελεν εἶναι πολλοὶ οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποθανόντος, ἀπ' ἐκεῖνον, ὅπου γάμναι τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ μνημοσύνου νὰ πέρνη ὁ ἐνορίτης ἱερεὺς τὰ ψαλτικὰ εἰς ὃν ἂν τύχη μαχαλᾶν ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ κληρονόμος οὐχὶ δὲ ὁ ἱερεὺς ὁ ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτοῦ ἔχων τὸν κεκοιμημένον κατὰ τὴν ἡδὴ αὐτοῦ συμφωνίαν β') δὲ ὅστις τῶν ἱερέων ἔχων ἐνορίτην μέχρι τῶν Εἰσοδίων ὁ αὐτὸς ἐνορίτης ἔχει ἀποδώσειν τῷ αὐτῷ ἱερεῖ τὰ ἐπτάρικα ὀνόματα, εἰ δὲ πρὸ τῶν Εἰσοδίων ἤθελε σηκωθῇ ἐκ τῆς ἐνορίας ἐκείνης χρεωστῇ νὰ δώσῃ τῷ ἐν ᾧ μαχαλᾷ εὗρεθῇ ἐνορίτῃ ἱερεῖ οὐχὶ καὶ τῷ πρώτῳ. Πρὸς δὲ καὶ περὶ τῶν ὧν ἔχουσιν οἴκων (ἐκτὸς τῶν ἐνοριακῶν) ὁ τε οἰκονόμος, ὁ σακελλάριος, ὁ σκευοφύλαξ καὶ ὁ χαρτοφύλαξ τὰ ὅσα εἰσοδήματα συμβαίνουσιν ἐν τοῖς οἴκοις τούτοις εἰσὶ μόνου τοῦ ἱερέως οὐχὶ δὲ καὶ τῶν λοιπῶν, τὰ δὲ ἔξω τῶν οἴκων συμβαίνοντα εἰσοδήματά εἰσι κοινὰ πάντων τῶν ἱερέων. Εἰ δέ τις ἐξ αὐτῶν ἤθελε παραβῇ τὰς συμφωνίας ταύτας ὁ τοιοῦτος νὰ παιδεύεται ἐκκλησιαστικῶς δι' ἀργίας ποι-νῆς. Τούτου χάριν εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐν τῷ μεταξὺ αὐτῶν γενομένης συμφωνίας ἐγένετο τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν τῆς ὑποσχέσεως αὐτῶν γράμμα ἐπὶ βεβαιώσει ἡμετέρα κατασφαισθὲν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν ὑπογραφαῖς εἰς ἀσφάλειαν διηνεκεῖ καταστρωθὲν κὰν τῷ ἱερῷ κώδικι καὶ ἐπεδόθη τοῖς διαληφθεῖσιν ἱερεῦσιν.

„αψνέ' ἀπριλίου ιγ'

† Ὁ οἰκονόμος Λαρίσσης Θεοδόσιος ἱερεὺς ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν

† Ὁ σακελλάριος Λαρίσσης Μιχαὴλ ἱερεὺς ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν

† Ὁ χαρτοφύλαξ Δημήτριος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

† Ὁ σακελλίων Δημήτριος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

† Ὁ πριμικύριος Ἀλέξιος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

† Ὁ Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

† Ὁ Χρῆστος ἱερεὺς ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν

† Ὁ Εὐθύμιος ἱερεὺς ὑπόσχομαι

- † Ὁ Τριαντάφυλλος ἱερεὺς ὑπόσχομαι
 † Ὁ Διαμαντῆς ἱερεὺς ὑπόσχομαι
 † Ὁ Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὑπόσχομαι
 † Ὁ Γεώργιος ἱερεὺς ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν.

γ'.

Ἦσαν τοῦ πρωτοτύπου

Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Μελέτιος ἐπιβεβαιοῖ

Διὰ τοῦ πρόντος ἐκκλησιαστικοῦ καὶ συμφωνητικοῦ γράμμα-
 τος δῆλον γίνεται ὅτι οἱ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μητροπόλει τῆς πολι-
 τείας Λαρίσσης εὐλαβέστατοι ἱερεῖς ὑπεσχέθησαν καὶ ἐσυμφώ-
 νησαν ἀλλήλοις, ἐπειδὴ καθ' ἑκάστην διὰ τινὰς αὐτῶν ὑποθέ-
 σεις καὶ εἰσοδήματα ἐγίνοντο σκάνδαλα καὶ συγχύσεις, διὰ τοῦτο
 εἰς ἓν συνελθόντες ἀπεφάσισαν ἰδίᾳ βουλῇ καὶ αὐθαιρέτῳ γνώμη
 πρὸς εἰρήνην καὶ κυβέρνησιν αὐτῶν ταῦτα, ἵνα ἀπὸ τῆς σήμερον
 καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὰ ὅσα εἰσοδήματα ἤθελον συμβῇ ἀπὸ γάμων,
 τессαρακονταλείτουργα καὶ τετραβάγγελα εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας
 νὰ τὰ ἔχωσι κοινὰ ὅλοι οἱ ἱερεῖς καὶ συνάζοντές τα ὅλων τῶν
 ἐνοριῶν εἰς ἓν κουτίον νὰ τὰ μοιράζωνται μετὰ τοῦτο ἐξ ἴσου.
 Εἰ δέ τις ἐξ αὐτῶν ἤθελε παραβῇ τὴν συμφωνίαν ταύτην, ὁ
 τοιοῦτος νὰ παιδεύεται ἐκκλησιαστικῶς δι' ἀργίας καὶ ποινῆς.
 Τούτου χάριν καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐν τῷ μετὰξὺ αὐτῶν γενομένης
 ἐκουσίου καὶ ἀβιάστου συμφωνίας ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἐκκλη-
 σιαστικὸν τῆς ὑποσχέσεως αὐτῶν γράμμα ἐπὶ βεβαιώσει ἡμε-
 τέρα κατασφαισθὲν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν ὑπογραφαῖς εἰς ἀσφάλειαν
 διηγεκῇ καταστρωθὲν κἂν τῷ ἱερῷ κώδικι καὶ ἐπεδόθη τοῖς δια-
 ληφθεῖσιν ἱερεῦσιν.

,αψος' Αὐγούστου ιε' ἐν Λαρίσση

- Παπᾶ Κωνσταντῆς σακελλίων ὑπόσχομαι
 Παπᾶ Χρηστος Κιλιζᾶς μαχαλὲ ὑπόσχομαι
 Παπᾶ Παναγιώτης ἀπὸ Ἀρναούτη μαχαλὲ ὑπόσχομαι
 Ἰωάννης ἱερεὺς ἀπὸ Ντάρκουλη ὑπόσχομαι
 Ἰωάννης ἱερεὺς ἀπὸ πέρα μαχαλὲ ὑπόσχομαι

Παπᾶ Παναγιώτης ἀπὸ Παράσχου μαχαλὲ ὑπόσχομαι
 Παπᾶ Δανιήλ ἀπὸ Ἀρναούτη μαχαλὲ ὑπόσχομαι
 Παπᾶ Πολύτος ἀπὸ Σοφλάρι μαχαλὲ ὑπόσχομαι.

δ'.

Ὁ Τρίκκης Κύριλλος ἐπιβεβαιοῦ.

Ἴδου ἐπισημειοῦμεν οἱ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ἱερεῖς τῆς πόλεως Τρίκκης περὶ τῶν ἐμπιπτόντων τυχερῶν τῶν ἐνοριῶν ὅλων τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν τῆς πολιτείας μας καὶ τῶν ἔξω μαχαλάδων ἀγία μονή, σαράγια, πυργετόν, ριζαργιὸ καὶ καργὲς καὶ ὅλων τῶν ἔξω εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τρίκκης.

Α'. Πρῶτον ἡ ἀρραβῶνα καὶ ὁ γάμος πρὸ τοῦ τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν ἂν στεφανωθῇ τινὰς ἡ ἀρραβωνισθῇ νὰ δίδεται ὁ γάμος καὶ ἡ ἀρραβῶνα εἰς τοὺς πρώτους ἱερεῖς τῆς ἐνορίας του ἐκεῖ ὅπου ἐκατοικοῦσε καὶ μετὰ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας νὰ τὰ πέρνουν ἡ ἐνορίταις ὅπου ἐστεφανώθη ἡ ἀρραβωνισθῇ ὁ καθείς.

Β'. Ἐνας ἄνθρωπος ὅπου ἔχει ὁσπῆτιον ἢ ἐδικόν του ἢ νοικιαστὸν καὶ τύχει λείψανον εἰς αὐτὸ τὸ ὁσπῆτιον καὶ θέλει νὰ τὸ θάψῃ εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν, χρεωστεῖ ὁ τοιοῦτος νὰ πληρώσῃ τὰ δίκαια τῆς ἐνορίας του ἕως τοὺς τρεῖς χρόνους καὶ ἔπειτα ἅς συμβιβασθῇ μὲ τὸν ἐφημέριον τῆς ἐκκλησίας ὅπου θέλει νὰ θάψῃ τὸ λείψανον καὶ ἅς τὸ θάψῃ ὅθεν θέλει.

Γ'. Ἐνας οἰκοκύρης βαρουσιώτης νὰ εἶναι ὑπόχρεος νὰ πηγαίνει εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐνορίας του καὶ νὰ ἐκκληροῖ κατ' ἔτος τὰ ἐμπίπτοντα ὅλα εἰς τὴν ἐνορίαν του καὶ τότες ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ἐκκλησιαῖται εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν, εἰ δὲ καὶ δὲν τὰ ἐκκληροῖ δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν ἄλλος ἱερεὺς νὰ τὸν ἐκκλησιάσῃ ὅτι παιδεύεται ἐκκλησιαστικῶς.

Δ'. Ὁ παρενορίαν ἀσθενὴς ἂν ζητήσῃ ἱερέα ἀπὸ ἄλλην ἐνορίαν νὰ τὸν διαβάσῃ, ὁ τοιοῦτος ἱερεὺς δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ τὸν διαβάσῃ παρενορίας ὅτι παιδεύεται ἐκκλησιαστικῶς.

Ε'. Ἀκόμη χρεωστεῖ τὸ ἱεράτευμα τόσον ἀπὸ λείψανα ὅσον καὶ ἀπὸ γάμους πρῶτον νὰ πέρνῃ καιρὸν ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα καὶ ἔπειτα νὰ στεφανώνῃ καὶ νὰ θάπτῃ.

Τὰ ἄνωθεν κεφάλαια τὰ ἐπιβεβαίουμεν οἱ ἱερεῖς Τρίκκης ὁμοῦ
 μὲ τὸν ἀρχιερεᾶ μας ὡς νόμιμον αἰώνιον καὶ ἐπικυροῦνται ὡς
 δίκαιον εἰς εἰρηνοποίησιν τοῦ ἱερατεύματος καὶ οὕτω ἀποφανό-
 μεθα.

Ἀολή' Φεβρουαρίου ια'.

Οἱ ἱερεῖς τῆς πολιτείας Τρίκκης

Ὁ πρωτοσύγγελος Τρίκκης Δαμιανὸς

Ὁ οἰκονόμος Τρίκκης παπᾶ Κωνσταντῖνος

Παπᾶ Γεώργιος παπᾶ Ἰωάννου

Παπᾶ Στέργιος παπᾶ Χρήστου βεβαιοῖ

Παπᾶ Κώνστας Ἰωάννου βεβαιοῖ

Νικόδημος ἱερομόναχος τῆς Φανερωμένης βεβαιοῖ

Παπᾶ Γεώργιος ἐπισπανότζερος βεβαιοῖ

Παπαχρίστος Ἀγγελάκι βεβαιοῖ

Παπαδημήτριος Βασίλη βεβαιοῖ

Παπακώνστας Ἀγγελάκι βεβαιοῖ

Παπᾶ Ἀπόστολος ἐφημέριος τοῦ ἁγίου Νικολάου βεβαιοῖ

2.

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιεῖ ὡς ὄντες
 πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ ἐν τῷ ναῷ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως Λα-
 ρίσσης τρεῖς καὶ δέκα ἠθέλησε καὶ ἕτερον χειροτονῆσαι καὶ πρὸς
 αὐτὸν πάλιν καὶ ἕτερον ὅθεν ἐνεφανίσθησαν πρὸς ἡμᾶς πάντες
 οἱ ἱερεῖς κλαίοντες καὶ παρακαλοῦντες ὅτι τὸ εἰσόδημα αὐτῶν
 κατὰ πολλὰ ὀλίγον ἐστὶν καὶ οὐκ ἰσχύουσιν κυβερνηθῆναι καὶ
 ποιήσομέν τι ἔλεος πρὸς αὐτούς, διὸ ἡ ταπεινότης ἡμῶν ὁρῶσα
 τὴν μέλλουσαν προξενεῖσθαι αὐτοῖς ζημίαν τοῖουτοτρόπως ἠθέ-
 λησε ποιῆσαι τὴν παρ' αὐτῶν αἰτουμένην βοήθειαν πρὸς σύστα-
 σιν καὶ κυβέρνησιν αὐτῶν, ἵνα ᾧσι πάντες ἱερεῖς τρεῖς καὶ δέκα
 ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ ὅθεν ὑπόσχεται ἡ ταπεινότης ἡμῶν ὅτι
 ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἔχουσι ἄδελφον χειροτονῆσαι ἕτε-
 ρον ἱερέα πλεῖον τῶν δέκα τριῶν, ἐξόχως ὅτε τινὰς ἐξ αὐτῶν
 ἠθέλεν ἐκδημήσῃ πρὸς Κύριον καὶ πωλῇ τὸ μερίδιον ἐκείνου πρὸς
 ἕτερον ἱερέα εἰς ἀναπλήρωσιν πάλιν τῶν δέκα τριῶν. Ὅθεν εἰς

δήλωσιν ἐγγράφθῃ τὸ παρὸν καὶ κατεστρώθῃ ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς μητροπόλεως Λαρίσσης.

Ἀρχία ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ ε'.

Ὁ Δαρίσσης Παρθένιος βεβαιοῖ

3.

Ἐνταῦθα καταγράφεται ἐνυπόγραφόν τι καὶ κοινὸν γράμμα τῶν ἐνταῦθα πραγματευομένων χρησίμων πραγματευτῶν Ἰωαννιτῶν, ἐν ᾧ περιέχεται κοινὴ συμφωνία αὐτῶν καὶ ὑπόσχεσις ἐπὶ τῷ σχολάζειν καὶ ἀργίᾳ τιμᾶν καὶ φυλάττειν πάσας τὰς Κυριακάς τοῦ χρόνου, δεσποτικάς τε ἑορτάς καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἁγίων, ὅπερ συνέγραψαν μὲν καὶ ἐποιήσαντο κατὰ τὸ ἀψλ' ἔτος, νῦν δὲ κατὰ τὸ ἀψλε' ἠτήσαντο καὶ κοινῶς ἡμῖν ἐδεήθησαν, ἵνα ἐν τῷ παρόντι ἱερῷ κώδικι καταστρωθῇ ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἰσχὺν καὶ βεβαίωσιν ἐνεργουμένην καὶ ἀμετάτρεπτον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Διὰ τοι τοῦτο, καὶ ὥς εἶχεν ἀπαράλλாகτως τὸ ἴσον αὐτοῦ καταγράφεται καὶ βεβαιώσῃ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος κατασφαλίζεται.

Εἰς δόξαν Χριστοῦ 1730. Νοεμβρίου 18 Δάρισσα.

Συμφώνως ὁμοῦ ἅπαντες οἱ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένοι πραγματευταὶ οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ χίνι ἀκόμη καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ χάνι μικροὶ καὶ μεγάλοι εἰς τὸ νὰ φυλάττουν ὅλας τὰς Κυριακάς καὶ δεσποτικάς ἑορτάς ἀκόμη καὶ τὰς ὀπισθεν γεγραμμένας ἑορτάς ὅλου τοῦ χρόνου ὡσὰν ὅπου εἶναι ἀπὸ τὰς δέκα ἐντολάς τοῦ Θεοῦ ἡ τρίτη ὡς εἰς τὸ Δευτερονόμιον φαίνεται νὰ λέγῃ ὁ ἅγιος Θεὸς φύλαττε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου ὥστε ἁγιάζειν αὐτήν, σάββατον δὲ ἐδικὸν μας εἶναι ἡ κυριακή. Διὰ τοῦτο ὅλοι ὁμοῦ ἐσυμφώνησαν εἰς τὸ νὰ τὰς φυλάττουν ἀπαρασαλεύτως πρῶτον μὲν νὰ μὴν ἀνοίγουν τὰ ἐργαστήρια καὶ νὰ μὴν ἡμποροῦν μὲ κανένα τρόπον νὰ κάμουν καμμίαν πούλησιν καὶ β' μήτε νὰ ἡμποροῦν νὰ ἀγοράσουν κσνὲν εἶδος πραγματείας ὅπου νὰ γίνῃ διὰ δάρορον, ὅποιος δὲ ἀπὸ τοὺς κάτωθεν ὑπογεγραμμένους ἤθελε χαλάσει τὴν παροῦσιν συμφωνίαν ἢ τὸ ἐργαστήριον ἀνοίξῃ ἢ πουλήσῃ ἢ ἀγοράσῃ κρυφῶς ὡς ἄνωθεν ἢ δόσῃ τινὸς ἀλλοφύλου πρᾶγμα διὰ νὰ πωλῇ εἰς τὰς αὐτὰς διωρισμένας ἡμέρας, ὁ αὐτὸς

νὰ χρεωστῇ νὰ δίδῃ εἰς τὸν ἅγιον Ἀχίλλιον λέγω εἰς τὴν μητρό-
πολιν τῆς Λαρίσσης ἀσλάνια πενήντα ἥτοι ἀσλάνια 50 μαρτυρού-
μενος ὁ τέτοιος ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ὡς παραβάτης τῆς ἐντολῆς τοῦ
Θεοῦ καὶ τῆς ἰδίας του συμφωνίας. Ὁ αὐτὸς βέβαια εἶναι καὶ
κατηραμένος ἀπὸ Θεοῦ. Καὶ οὕτως ἡ παροῦσα συμφωνία βεβαι-
ώνεται κάτωθεν ὑπὸ πάντων καὶ ἔστω εἰς ἀσφάλειαν.

- † Ἀναστάσης Νικολὸς βεβαιώνω
- † Ἰωάννης Λεωντάρης βεβαιώνω
- † Ἰωάννης Σπύρου βεβαιώνω ὡς ἄνωθεν
- † Χρῆστος Ἰωάννου βεβαιώνω
- † Σπήλιος Θανάση βεβαιώνω
- † Κώστας Δημητρίου Στάνου βεβαιώνω ὡς ἄνωθεν
- † Γεώργιος Γίαςας βεβαιώνω ὡς ἄνωθεν
- † Ἀναστάσης Βασιλόπουλος βεβαιώνω
- † Στάθης Μινκοζέσης βεβαιώνω
- † Νικόλαος Ἰωάννου Ματέρα βεβαιώνω
- † Κώστας Νικολάου βεβαιώνω
- † Κυριάκις Δημητρίου βεβαιώνω
- † Χρῆστος Ρακατζῆς βεβαιώνω
- † Μιχάλης Κοματόγλους βεβαιώνω
- † Γεώργης Ἰωάννου βεβαιώνω
- † Νικόλαος Μίχου βεβαιώνω
- † Γιῶργος Θύμιος βεβαιώνω
- † Πάνος Ἀναστάση βεβαιώνω
- † Σπῦρος Θάνος βεβαιώνω

Ἐδῶ σημειώνομεν τὰς ἐορτὰς ὅπου πρέπει νὰ φυλάττωμεν
ἀργίαν ὡς κάτωθεν.

Ἡ γέννησις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου
σταυροῦ. Τοῦ Θεολόγου Ἰωάννου καὶ Εὐαγγελιστοῦ. Τοῦ ἁγίου
Δημητρίου. Τῶν Ἀρχαγγέλων. Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσο-
στόμου. Τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης. Τοῦ
ἁγίου Νικολάου. Τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. Ἡ γέννησις τοῦ Χρι-
στοῦ ἀργίαν τριήμερον. Ἡ περιτομή τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ μεγά-
λου Βασιλείου. Ἡ βάπτισις τοῦ Χριστοῦ. Ἡ σύναξις τοῦ ἐνδόξου
Προδρόμου. Τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου. Τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου.

Τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν. Ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Ἡ γέννησις τοῦ ἐνδόξου Προδρόμου. Τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος. Ἡ μετὰστασις τῆς Θεοτόκου. Ἡ ἀποτομὴ τοῦ Προδρόμου

+ Ὁ Δαρίσεως Ἰάκωβος βεβαιοῖ
(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαί).

4.

1818 Ἰουλίου 20

Καταγραφὴ τῶν χωραφίων τῶν ἐκκλησιῶν τῶν δύο ἐπαρχιῶν Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἡγεμονεύοντος τοῦ ὑψηλοτάτου Ἀλῆ πασιὰ ἐφένδη μας, ὁ ὁποῖος ἐπρόστιξε τὸν Ἱμπραήμ ἁγᾶ δραγώτην καὶ χαγιά τοῦ Βελῆ πασιὰ ἐφένδη μας καὶ τὰ ἐμέτρησεν ὥς κάτωθεν φαίνεται.

Στρέμματα	Βέργες	τῆς ἐπαρχίας Τρίκκης
166	5	Ζαπφέος
233	—	Μερτζη μέγα
297	5	Ἡ ἐκκλησία Φανερωμένη τῆς πόλεως εἰς τὸ ἴδιον
303	2	Ραπψίστα
200	—	Κουτζαρέους παλαιοχώρι Ραπψίστας
240	8	Πολιάντζα τρανὰ
54	1	Γορζῆ
154	6	Μποχούνιστα
436	—	Πλάτενα
22	9	Ἅγιος Θεόδωρος εἰς τὸ ἴδιον χωρίον
40	3	Μοναστήριον ἁγ. Νικολάου στὸ ἴδιον
52	4	Μοναστήριον Μετέωρον στὸ ἴδιον
43	—	Δούσικον Μοναστήρι εἰς τὸ ἴδιον
79	1	Μοναστήριον ἁγ. Στέφανος στὸ ἴδιον
47	9	Χαλικιστικὸν Μοναστήρι εἰς τὸ ἴδιον

81	—	Μοναστήριον τοῦ Ροσάνος στὸ ἴδιον
15	—	Σμόλιας Μοναστήρι εἰς τὸ ἴδιον
116	10	Βάνια
41	6	Ζαβλάνι
93	8	Κόμμοσoβoν μοναστήρι
320	5	Ζούλιανι
152	3	Γλύνος
175	9	Λόγκος Ἀχμάταγα
295	2	Ἀγία Κυριακὴ
361	7	Καλογρανά
11	—	Σερβετὰ
184	10	Στεφανόσκους
277	8	Φλαμοῦλι
342	4	Ἀγία Μονή
150	7	Μεργάλι
78	7	Στάλεσι
315	2	Βοηνβόνδα
201	11	Μοναστήριον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου
77	10	Κοβέλτζι
94	—	Βερεντζή
119	—	τοῦ Βαρλαάμ μοναστήριον εἰς τὸ ἴδιον χωρίον.

Ἡ παροῦσα καταγραφὴ ἔγεινεν ὥς ἔμπροσθεν ἐσημειώσαμεν διότι ἠθέλησεν ὁ Βελή πασιᾶς ἐφένδης μας διὰ νὰ σηκώσῃ τὰ χωράφια τῶν ἐκκλησιῶν καὶ νὰ δίδεται τὸ λάδι καὶ τὸ κερὶ ἀπὸ τὸν χαζένν του καὶ ὁ ὑψηλότατς βεζὺρ Ἀλῆ πασιᾶς ἐφένδης μας δὲν τὸ ἐδέχθη καὶ ἐπρόσταξεν ὥς προείρηται καὶ τὰ ἐμέτρησαν καὶ ἔμειναν πάλιν τὰ χωράφια εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ ἡ παροῦσα ἀντεγράφῃ ἀπὸ τὸν κεχαγιάν Ἱμπραήμ ἁγὰν κεχιγιάν τοῦ Βελή πασιᾶ. Ὅθεν ἐσημειώθη διὰ ἐνθύμησιν καὶ ὁ θεὸς νὰ πολυετῇ τοὺς ἀφεντάδες μας καὶ νὰ αὐξάνῃ τὰ μπράτα των.

1818 Ἰουλίου 20

Ὁ Τρίκκης Γαβριὴλ ἐπιβεβαιοῖ

Ἐντιμότατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τιμιώτατοι προσεστώτες καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς πόλεως Τρίκκης, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος χάρις, εἰρήνη καὶ ἔλεος εἴη ὑμῖν παρὰ Κυρίου, παρ ἡμῶν δὲ εὐχὴ καὶ εὐλογία. Ἐπειδὴ ἐμάθομεν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν τοῦ τε Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ὅσα ἄτοπα προξενοῦνται εἰς τὰ συνοικέσια τὰ τελούμενα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διὰ τε τὴν πολυπόσον προῖκα ὅπου ἐκ μέρους τῆς γυναικὸς δίδεται πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ δι' ἄλλα ἀνωφελῇ παντελῶς κινήματα ὅπου ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν γίνονται ἐκ τοῦ καιροῦ τῆς μνηστείας ἕως τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ νομίμου γάμου, ἐξ ὧν συμβαίνει ἕκαστος τῶν γονέων ὡς ἔλαχεν ἔχειν δύο, τρεῖς ἢ καὶ πλείονας θυγατέρας νὰ δοκιμάξῃ μεγίστην δυσχέριαν εἰς τὸ νὰ ἐκδώσῃ αὐτὰς ἀνδράσι καὶ νὰ ὑποπίπτῃ πάντοτε εἰς δυστυχίαν, πολλάκις δὲ καὶ εἰς χρέος ἢ ἄλλας μὲν τῶν θυγατέρων αὐτοῦ νὰ κυβερνᾷ εἰς ὑποκείμενα εὐπορώτερα τῶν πρὸς τὸ ζῆν, ἄλλας δὲ εἰς πρόσωπά μὴ τοιαῦτα παρ' ὧν ἔπεται αἰώνιον τὸ παράπονον καὶ ἄλλα ὡς καταφρονηθεῖσων ὑπὸ τοῦ πατρός. Διὰ τοῦτο ἡμεῖς ὡς ἐπληροφορήθημεν ἐξ ὑμῶν τὴν βλάβην καὶ δυσχέριαν ὅπου προξενεῖται ἐκ τε τῶν ἀδρῶν προικισμῶν καὶ ἐκ τῶν μεταξὺ ἀνωφελῶν κινήματων προσέχοντες οὐ μόνον ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ἡμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους διηρέσαμεν τὴν πληθὺν ὑμῶν εἰς τέσσαρας τάξεις καὶ ἡριθμήσαμεν ὁποῖον προικισμὸν νὰ δίδῃ ἐκάστη τάξις κατὰ τὴν δύναμιν της ὡς καὶ πολλοῖς ὑμῶν ἔδοξε νουθετήσαντες ὑμᾶς πατρικῶς τε καὶ ἀρχιερατικῶς ὅπως νὰ γίνωνται τὰ ἐν τῷ μεταξὺ κινήματα, ἵνα ἔχωσιν τι σεμνότερον καὶ ἐπωφελέστερον. Καὶ ἡ μὲν πρώτη τάξις νὰ δίδῃ προῖκα πεντακόσια γρόσια νάχτι, ὀκτὼ βρακοῦποκάμισα, ὀκτὼ μανδήλια μεταξωτά, ἐν στρώμα, ἐν γιοργάνι, δύο προσκέφαλα, ἐν τζιαρτζάφι, ἐν καζανόπουλον, δύο στρέμματα ἀμπέλι, δύο τζαπιά, ἐν σεντοῦκι, ἐν σεπέτι, ἐν λεγένι καὶ ἱμπρίκι, τρεῖς φορεσίαις σκέταις, δύο ζωνάρια ἀργυρᾷ, τριάκοντα μισόφλωρα ξέφια, μίαν ζυγὴν σκουλαρίκια χρυσᾷ, δύο μπασουμάδες, δύο

φέσια, μίαν λεκάνην καὶ ἓν σιαμπάνι. Ἡ δὲ β' τάξις τριακόσια νάχτι, ἕξ βρακοῦποκάμισα, ἕξ μανδήλια μεταξωτά, ἓν στρῶμα, ἓν γιοργάνι, δύο προσκέφαλα. ἓν τζιαρτζάμι, ἓν καζανόπουλον, ἓν στρέμμα ἀμπέλι, ἓν τζαπί, ἓν σεντοῦκι, ἓν λεγένι καὶ ἱμπρίκι, δύο φορεσιαῖς σκέταις, ἓν ζωνάρι ἀργυροῦν, εἴκοσι μισόφλωρα ζέρια, μίαν ζυγὴν σκουλαρίκια, δύο μπασουμάδες, δύο φέσια, μίαν λεκάνην καὶ ἓν σιαμπάνι. Ἡ δὲ τρίτη τάξις ἑκατὸν πεντήκοντα γρόσια νάχτι, τέσσαρα βρακοῦποκάμισα, τέσσαρα μανδήλια μεταξωτά, ἓν στρῶμα, ἓν γιοργάνι, δύο προσκέφαλα, ἓν τζιαρτζάφι, ἓν καζανόπουλο, ἓν σεντοῦκι, ἓν λεγένι καὶ ἱμπρίκι, μίαν φορεσιὰν σκέταν, ἓν ζωνάρι ἀργυροῦν, δέκα μισόφλωρα ζέρια, μίαν ζυγὴν σκουλαρίκια, ἓνα μπασουμᾶν, ἓν φέσι, μίαν λεκάνην καὶ σαμπάνι. Καὶ ἡ τετάρτη τάξις ὀγδοήκοντα γρόσια νάχτι, τρία ὑποκάμισα, πέντε μανδήλια μπέτζικα, ἓν στρῶμα, ἓν γιοργάνι, δύο προσκέφαλα, ἓν τζιαρτζάφι, ἓν σεντοῦκι, μίαν φορεσιὰν, ἓν ζωνάρι ἀργυροῦν, μίαν ζυγὴν σκουλαρίκια ἀργυρᾶ, ἓνα μπασουμᾶν, ἓν φέσι καὶ ἓν σαμπάνι. Καὶ οὗτος μὲν εἶναι ὁ προικισμὸς ὅπου ἔχει νὰ δίδῃ ἑκάστη τάξις. Ὅλοι δὲ αὐταὶ αἱ εἰρημέναι τάξεις νὰ λαμβάνωσιν εἰς τοὺς γάμους δύο μόνους μπρατίμους καὶ μετὰ τὸ φίλευμα τοῦ πενθεροῦ ὅπου γίνεται τῇ β' ἑσπέρας νὰ φεύγωσιν οἱ τε μπράτιμοι καὶ οἱ ὑπηρεταί, ὅστις δὲ τῶν γαμβρῶν θέλει νὰ πηγαίνει εἰς τὸν πενθερόν του ἢ ὅστις τῶν πενθερῶν εἰς τὸν γαμβρόν του νὰ λαμβάνῃ ἑκάτερος τρεῖς πλησιεστέρους συγγενεῖς του καὶ νὰ πηγαίνει.

Ὅμοίως νὰ πηγαίνει καὶ ἡ μία πεθερὰ πρὸς τὴν ἄλλην λαμβάνουσα μεθ' ἑαυτῆς τρεῖς παρομοίας γυναῖκας. Ἔτι δὲ νὰ παύσωσι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἕξῃς τὰ βρακοῦποκάμισα καὶ γλυκὰ ὅπου στέλλονται ἐκ μέρους τῆς νύμφης πρὸς τὸν νυμφίον γενομένου τοῦ συνοικεσίου. Ὅμοίως νὰ παύσωσι καὶ τὰ περχέια τοῦ γαμβροῦ πρὸς τὸν πενθερόν καὶ πενθερὰν καὶ ἄλλους συγγενεῖς ἐν τῷ τῶν γάμων καιρῷ. Ἔτι δὲ αἰσχιστον καὶ ἀπαίσιον εἶναι χωρὶς τινοῦ ἐπανωφορίου σεμενοῦ νὰ περιτατῶσιν αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῆς λεωφόρου, αἵτινες χροστοῦσιν ὅλῳ διόλου, ὅσαι δὲν εἶναι ἐπιδεεῖς φρενῶν, νὰ ἔχωσι πᾶσαν σεμνότητα καὶ κοσμιότητα εἰς ἑαυτάς. Εἰς καιρὸν ὅπου εἶναι ἄξιμον καὶ ἀποτρόπαιον καὶ τίμιον ἄνδρες νὰ περιπαιτῶσιν ἐπ' αὐτοφόρῳ χωρὶς μπενίσι, πόσῳ μᾶλλον εἶναι

αἵσχιστον καὶ ἄτιμον νὰ περιπατῶσιν οὕτως αἱ γυναῖκες ; Δι' ὅλα λοιπὸν ταῦτα παραινουμεν, νουθετοῦμεν καὶ συμβουλευόμεν πάντας ὑμᾶς ἀρχιερατικῶς τε καὶ πατρικῶς ὅτι εἶναι προφανῶς μέγιστον κοινὸν ὄφελος νὰ γίνωνται ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὰ συνοικέσια κατὰ τὸν διαληφθέντα τρόπον καὶ αἱ γυναῖκες αἱ περιπατοῦσαι γυμναὶ εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰς ἀγυιάς νὰ φορέσωσιν ὅλαι φερεντζέδες καθὼς φοροῦσιν αἱ γυναῖκες ἀπανταχοῦ. Καὶ εἶναι οὐ μόνον τίμιον καὶ ἐπαινετώτατον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πολλὰ χρήσιμον. Ὅθεν νὰ ἔχετε τὴν εὐχὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὰς ἡμετέρας ὡς πατρικῶς καὶ ἀρχιερατικῶς ὑμᾶς ἐνουθετήσαμεν νὰ πολιτεύεσθε ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ὅστις ἀκολουθήσῃ τῇ καταστρωθείσῃ ἄνωθεν εὐταξίᾳ καὶ ἡμεῖς θέλομεν εὐχόμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ εὐλογοῦντες αὐτὸν ὡς εὐπειθὲς καὶ γνήσιον τέκνον ὑπακοῆς, ὅστις δὲ ἤθελεν ἐμφανισθῇ καὶ ἀλωθῇ καταφρονητῇ τῆς κοινωφελοῦς ταύτης εὐταξίας καὶ ἤθελε φωραθῇ παραβίτης τῶν εἰρημένων πατρικῶν ἡμῶν συμβουλῶν καὶ νουθεσιῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἐξωτερικῶς τὰ μέγιστα παιδευθήσεται καὶ οὐ μόνον ἡμεῖς θέλομεν ἐκφράσει ποταμηδὸν φρικτοῦ τῆς ἀράς κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ τοιούτου παραβάτου ἀλλὰ καὶ πατριαρχικᾶς καὶ συνοδικᾶς θέλομεν φέρει καὶ ἀναγνώσει. Ποιήσατε οὖν ὡς γράφομεν καὶ μὴ ἄλλως ἵνα ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν ταῖς παρ' ἡμῶν εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις εἴῃ ὑμῖν.

Ἀψιχε' Ὁκτωβρίου ιδ'.

† Ὁ Λαρίσσης Διονύσιος ὑποβεβαιοῖ

† Ὁ Τρίκκης Ἀμβρόσιος

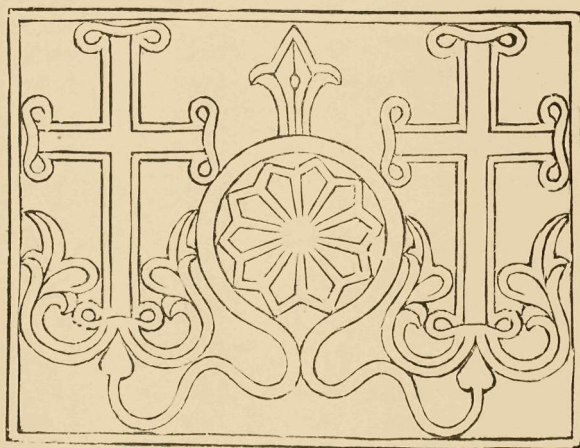
† Ὁ Σταγῶν Παῖσιος

6.

. Ἐπειδὴ ἡ ταπεινότης ἡμῶν θέοθεν λαχοῦσα ἀρχιερατεῦεν ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει Λαρίσσης ἐν τῇ χώρᾳ Τορνάβιν εὗρεν ἤδη ἄγραφα καὶ ξένα παρὰ τοῦ κατὰ νόμον γινόμενα, κληρονομίας φημὶ τῶν πλαγίων καὶ κατιόντες ὧσι μὴ φυλάττοντες τὸν νόμον τὸν φάσκοντα ὅτι κατιόντες καὶ ἄρρενες καὶ θήλειαι ὧσι προτιμῶνται τῶν ἀνιόντων καὶ τῶν

ἐκ πλαγίου καὶ ἀδελφοποιίας, ἃς ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὡς
 ἀσυστάτους ἐκώλυσε καὶ ὡς μὴ γεγονυίας λογίζεται καὶ οἱ ἱε-
 ρεῖς οἱ ποιοῦντες νὰ μένωσιν ἀργοί. Διὰ τοι τοῦτο φήθηγν δεῖν
 γνώμη κοινῇ τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ εὐγενῶν ἀρχόντων
 καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς αὐτῆς χώρας ἀκυρωθῆναι καὶ κα-
 ταλυθῆναι τὰ ἄτοπα ἔθη ἀπὸ τοῦ νῦν ὡς ἄθεσμα καὶ ἄκυρα κατὰ
 τὸν νόμον τὸν λέγοντα πανταχοῦ ἔνθα νόμος ὠρισμένος ἐστὶν
 ἐκεῖνον δεῖ φυλάττειν καὶ οὐ κρατεῖν τὸ παρὰ τοῦτον γινόμενον
 κἂν πᾶντι δικαιοτάτον ἐστίν. . . .

Κ. Ι. Δυοβουνιώτης

Ἀρχαῖον βυζαντινὸν διάστυλον